

Начало>Парични искове>Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС

В областта на гражданското правосъдие текущите процедури и производства, започнали преди края на преходния период, ще продължат съгласно правото на ЕС. Въз основа на взаимно споразумение с Обединеното кралство порталът e-Justice ще поддържа информацията, свързана с Обединеното кралство, до края на 2022 г.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС

Северна Ирландия

1 Какви са различните видове мерки?

Забранително съдебно разпореждане или съдебна забрана (Prohibitory or Negative Injunction) — заповед да не се извършва или да се спре извършването на нещо. Това е най-често срещаният тип заповед.

Задължително или положително съдебно разпореждане (Mandatory or Positive Injunction) — заповед за извършване на дадено действие или за поправяне на вредата, причинена от предишно действие.

Съдебно разпореждане „Quia Timet“ — заповед за извършване или неизвършване на определено действие с цел предотвратяване на бъдещи вреди.

Съдебно разпореждане „Mareva“ — заповед, с която на ответника не се позволява да премества или да се разпорежда със своите активи с цел да направи неизпълняемо съдебно решение за обезщетение за причинени вреди. В заповедта може да се предвижда обезщетение за разходите за издръжка, стопанската дейност или правните разноски на ответника.

Задължение вместо съдебно разпореждане — това се предлага често от ответника по отношение на молбата за съдебно разпореждане и ако бъде прието от молителя, трябва да бъде изготвено в писмен вид или да бъде вписано от съда.

Заповед за проверка и налагане на обезпечителна мярка върху имущество — издаването ѝ има две цели:

опазване на имущество, което е предмет на иска, така че спечелилата делото страна да може да възстанови в ненакърнено състояние имуществото или неговата стойност, и

предоставяне на разположение за проверка на имущество с цел събиране на доказателства по иска. Съдът може да издаде и заповед, с която да позволи навлизането в земите на страна с цел изпълнението на заповедта.

Заповед „Anton Piller“ — с нея на ищеца, неговия солиситър или на друг отговорен представител се позволява да наложи запор или възбрана върху вещи, без предварително да предупреди ответника, с цел тяхното опазване или с доказателствена цел.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Временни мерки могат да се прилагат по всяко време след предявяването на иск и преди окончателното произнасяне по него. При неотложни случаи временни мерки могат да бъдат разпоредени преди образуването на производството, при условие че искът е предявен незабавно.

Процедурата за подаване на молба за временни мерки е определена в правилата на съда. Общите правила на съда, които се прилагат по отношение на Висшия съд (High Court), са Правилникът на Върховния съд на Северна Ирландия от 1980 г. (Rules of the Court of Judicature(NI) 1980), а тези, които се прилагат по отношение на окръжния съд, са Правилникът на окръжния съд на Северна Ирландия от 1981 г. (County Court Rules (NI) 1981).

Обикновено молба се подава чрез „известие за искане от съда да издаде решение“ или „призовка за образуване на съдебно производство“ до отделието на Висшия съд или до окръжния съд, в който главният иск е висящ.

В известието или в призовката за образуване на съдебно производство трябва да се посочи търсеното средство за правна защита, а правилата на съда, съгласно които се подава молбата, трябва да бъдат подкрепени от клетвена декларация (често заверена от солиситъра на молителя), като следва да се предостави проект за разпореждане.

Известието или призовката за образуване на съдебно производство, заедно с клетвената декларация и всички други съответни документи, трябва да бъдат връчени на ответника най-малко два пълни дни, преди молбата да бъде вписана за разглеждане, макар че при неотложни случаи съдът може да даде позволение времето за връчване на бъде съкратено.

Във Висшия съд молбата обикновено се разглежда от съдебен разпоредител (вид съдебен служител), макар че при някои видове производства (посочени в Правилника на Върховния съд на Северна Ирландия от 1980 г.) молбите за временни мерки трябва да се разглеждат от съдия.

Окръжният съд разполага с пълни временни правомощия във връзка с дела, които са му подсъдни. Молбите, подадени в окръжния съд за неокончателно съдебно разпореждане, трябва да се разглеждат от съдия от окръжния съд (county court).

Молба може да бъде подадена в отсъствието на страна („ex parte“), без на лицето, срещу което е подадена, да се връчва известие или призовка за образуване на съдебно производство, при следните обстоятелства:

в случай че делото е от изключителна неотложност

ако предварителното известие би довело до осуетяване от страна на ответника на целта на заповедта

по споразумение, молбите, подадени преди образуването на производството например, обикновено се подават в отсъствието на страна („ex parte“) ако се разрешава или се указва по закон или от съда.

Подаването на молба в отсъствието на страна става чрез специален формуляр, наречен „декларация в отсъствието на страна“, и молителят е задължен да представи пълно и честно всички съответни факти. Обикновено решение по молбите за издаване на заповеди в отсъствието на страна (с изключение на молби за издаване на съдебни разпореждания в отсъствието на страна) се взема от съдията или от съдебния разпоредител, без да се провежда изслушване. Разноските за подаването на молба в отсъствието на страна обикновено се начисляват при изслушването.

2.2 Основни условия

Съдебното запрещение е дискреционно. Съд може да издаде съдебно разпореждане на всеки етап от производство, когато изглежда законосъобразно и подходящо да го направи. Съдът упражнява своите дискреционни правомощия за постановяване на съдебно запрещение в

съответствие с насоките, определени по делото American Cyanamid/Ethicon [1975] AC 396. На първо място, ищецът трябва да докаже, че е налице сериозен проблем, по който съдът трябва да се произнесе в рамките на производството. След това съдията ще реши дали правата на ищеца могат да бъдат компенсирани с обезщетение за нанесени вреди. Съдията може да продължи да разглежда баланса на изгодите между страните и ако той е изравнен, се предпочита да се запази или възстанови положението, съществувало преди извършването на предполагаемата неправда. Ако молбата е за задължително съдебно разпореждане, е необходимо да се докаже по-голяма необходимост, и разпореждането няма да бъде издадено, докато ищецът не поеме задължение да изплати на ответника обезщетението за причинени вреди, в случай че искът му не бъде удовлетворен или издаването на разпореждането се окаже ненужно.

При молба за съдебно разпореждане „Mareva“ ищецът трябва да представи:

добре обосновано, защитимо искане за съществуваща причина за предявяване на иск, претендиращ определена парична мярка

доказателство за риска от разпореждане от страна на ответника с активите, преди да е възможно изпълнение на съдебното решение.

Молба за проверка на имущество може да бъде подадена във връзка с имущество, което е предмет на производство или по отношение на което могат да възникнат въпроси. Правото на проверка не зависи от значението на претенцията на молителя.

При молба за заповед „Anton Pillar“ ищецът трябва да докаже, че е налице реална възможност ответникът да унищожи документи или вещи, което е в ущърб на неговата защита, или да публикува материали, по отношение на които ищецът разполага с право на поверителност.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Молбата за съдебно разпореждане трябва да произтича и да зависи от подлежащо на изпълнение законно право или причина за предявяване на иск. Целта на разпореждането обаче не е да се налагат правата на молителя, а да се поддържа или възстанови съществуващото положение в очакване на окончателно решение по иска.

Съдебно разпореждане „Mareva“ може да бъде издадено във връзка с настоящи или бъдещи активи в рамките на Северна Ирландия (независимо от това дали са предмет на иска или са свързани с него), независимо от това дали ответникът има местоживееене или присъства в Северна Ирландия.

Заповед за проверка или налагане на обезпечителна мярка върху имущество може да бъде получена само във връзка с физическо имущество. Тази процедура не е подходяща за проверка на съдържанието на документ, който е достъпен съгласно свързаните с разкриването на документи правила.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Заповед може да бъде изпълнена чрез обвързващо производство. Заповедта трябва да е била връчена на ответника, преди да е приведена в действие по задължение. Задължението подлежи на изпълнение като съдебно разпореждане.

Трети страни, като например съпругата на ответника, солиситър или банка, които са били уведомени за съдебно разпореждане „Mareva“, са задължени да запазят активите на ответника, които са в тяхно владение. Съдебно разпореждане „Mareva“ обаче има последици само за ответника и не предоставя на ищеца каквото и да е предимство пред кредиторите.

Заповед за проверка и налагане на обезпечителна мярка върху имущество може да бъде подадена само срещу страна в производството, така че последиците от нея ще зависят от съгласието на лицето, в чието владение е имуществото.

Заповед „Anton Pillar“ не е заповед за претърсване, поради което не може да бъде изпълнена принудително, но ако тя е формулирана така, че на ответника да се заповядва да позволи претърсването, отказът му да разреши проверка се счита за неуважение към съда и може да накара последния да заключи, че той крие нещо.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Заповедта може да бъде:

Неокончателна — докато процесът е в ход

Временна — за определен период от време.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Всяка страна може да обжалва заповедта на съдебния разпоредител или решението на съдия. Жалбата трябва да бъде изготвена в срок от пет дни и трябва да бъде връчена на другата страна най-малко два дни, преди да бъде вписана за разглеждане. Петдневният срок може да бъде удължен по преценка на съда, макар че съдът трябва да бъде убеден, че е налице основателна причина за това. Страна обаче не може да обжалва поемането на задължение. Отказът от молба, издадена в отсъствието на страна, може да бъде обжалван от молителя, макар че ответникът подава молба по-скоро, за да отмени заповедта, а не да я обжалва.

Жалбата представлява цялостно възобновяване, макар че жалбоподателят представя първи претенцията си. Въпреки че могат да бъдат представени нови доказателства, съдията ще прояви неохота да признае новите доказателства, освен ако няма основателна причина да го направи.

Неокончателна заповед, издадена от окръжния съд (County Court), може да бъде обжалвана пред съдия от Висшия съд, като бъде възобновено делото или като се заведе дело пред Апелативния съд (Court of Appeal).

Връзки по темата

Съдебната служба на Северна Ирландия

Последна актуализация: 29/09/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.